

Egy körmendi fiú három titkos kívánsága

Horváth Györgynek még körmendi ifjú futballistaként három titkos kívánsága volt: legalább egyszer játszani a Szombathelyi Haladásban, egyszer a Ferencvárosban és egyszer a magyar válogatottban. Kitartása és konoksága révén megvalósultak merész álmai, azonban nem vezetett kitaposott út a sikerhez, mindenért meg kellett küzdenie.

Az 1929. március 7-én, Körmenen született fiú szülei a város tősgyökeres lakosai voltak. György két bátyja és négy nővére után hetedikként érkezett a családba. Édesapja az első világháborúban megsebesült, hadirokkantként tért haza, ezért édesanyja trafikot kapott a Vida és a Kölcey utca sarkán lévő kis boltban. A második világháború borzalmai sajnos őket is utolérték, a két idősebb fiút elvezítették. A család szerény körülmények között élt, de a körmendi gyermekévekre „Csancsi”, mert így hívták már gyermekkorában is, élete utolsó éveiben is elérzékenyülve emlékezett. A felnőttéket bosszantó csínytevésekre, a Rába-parti focicsatákra, ahol még rongylabdát rúgtak, az óriási fejpárbajokra és a sok-sok jó barátára, akik közül mindenképpen meg kell említeni a Török, Császár, Dáme és Simon testvéreket, Vucskó Jánost, Tolvaj Miklóst, Raposa Kálmánt és Gallos Lászlót. Kalandos gyermekora volt, néha nem kis gondot okozott édesanyjának. A labdarúgás szeretete már fiatalon megfertőzte. Abban az időben Körmend még nem számított a kosárlabda fellegvárának, a foci jelentette a szórakozást a fiataloknak.

Született:

1929. március 7., Körmend

Elhunyt:

2010. december 26., Budapest

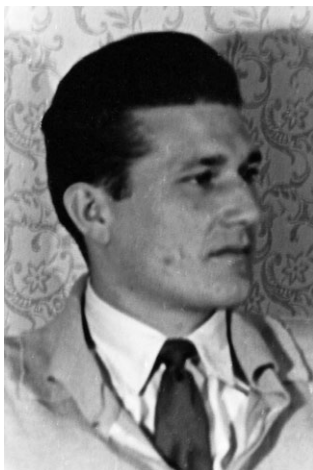
Pályafutása játékosként: Körmendi TK (1942–1948), Zalaegerszegi VSE (1948–1949), Bp. Vasas (1949–1950), Szombathelyi Lokomotív / Szombathelyi Törekvés / Szombathelyi Haladás (1950–1957), Ferencváros (1957–1962)

Legjobb eredményei: magyar bajnok (1961–1962), Magyar Kupagyőztes (1958), VVK-elődöntős (1962–1963)

Pályafutása edzőként: Kinizsi Húsos (1965–1970, 1978), BVSC (edző, majd szakosztályvezető, 1970–1974), Szent István Szakközépiskola (kapusedző, 1994–2004)
1-szeres A-válogatott (1952)
1-szeres B-válogatott (1957)
191 bajnoki mérkőzés (1950–1962)

Bár általános iskolás korában az atlétika több számában (távol- és magasugrás, 100 és 200 méteres síkfutás) is tehetségesnek számított, de a labdarúgás vezető szerepe sohasem forgott veszélyben.

Alig volt hatéves, amikor már a Körmentdi Testedző Kör (KTK) kispadja körül sündörgött, dr. Boros László

Ifjúként három titkos kívánsága volt

elsőszámú segítője volt, ő cipelte a csapatorvos táskáját, ha sérülés esetén be kellett avatkoznia. Nem egyszer a kispadon is szorítottak számára helyet. Nem készült kapusnak, de egy iskolai mérkőzésen nem volt kapusuk, ideiglenesen ő állt be, és végleg ott is maradt. Nem bánta meg, későbbi sikeres pályafutása igazolta helyes döntését.

Bemutatkozása a felnőttek között sem volt hétköznapi. Egy Haladás VSE–Debreceni VSC találkozó másnapján a hajdúsági együttes hírverő mérkőzést játszott Körmentden. Ez szokás volt akkoriban. Gyenese Ferenc, a házigazdák kapusa családi elfoglaltság miatt lemondta a mérkőzést, így a 17 éves Horváth György kapott bizonyítási lehetőséget. Bár 4:2 arányban alulmaradt a KTK,

A Körmentdi TK labdarúgó csapata 1948-ban

azonban Csancsi olyan parádésan védett, hogy a debreceni vezetők átigazolási ajánlatot tettek a Rába-parti klubnak. A tehetséges fiú mégsem került a Hajdúság fővárosába, mivel a meccsen a Zalaegerszegi VSE vezetői is a nézőtérén ültek, ők is bejelentkeztek a kapóssá váló hálórért. A Debrecenbe kéne menni? kérdésre a végső szót az édesanya, Marika néni mondta ki, aki ragaszkodott hozzá, hogy fia Kőrmend közelében maradjon. 1948 végén megtörtént az átigazolás, hármezer forintért a kőrmendi fiú a Zalaegerszegi VSE labdarúgója lett. Ebből az összegből kezdték meg a Vasúti pálya öltözőjének megépítését.

Húszévesen az NB I-ben

Egy soproni ifjúsági edzőtáborban a Vasas vezetői felfigyeltek a rendkívül jó felépítésű, magas, jó reflexű fiatal kapusra. Dr. Ries István igazságügyi miniszter, aki akkor a budapesti Vasas elnöke is volt, rá egy évre meghívta Balatonlellére, a Vasas edzőtáborába. Az akkori edző, Kalmár Jenő tesztelte az új fiút. Lóránt Gyula, Illovszky Rudolf és Szilágyi Gyula lövései után szinte folyamatosan a levegőben röpködött, aminek az lett az eredménye, hogy a mutatott teljesítménye alapján felvitték a fővárosba, és 1949 nyarán a Vasas kapuvédője lett. A fővárosiak hamarosan a moszkvai Torpedóhoz indultak vendégjátékra, de Horváth néni sírva könyörgött Kalmár Jenő edzőnek, hogy Gyuri fia ne utazzon el, mivel két fiútestvére a második világháborúban épp az orosz

Vasas fiúk balatoni hajókiránduláson. Elöl, balról a harmadik Horváth György, jobb szélén Lóránt Gyula

fronton esett el, nehogy neki is baja essék. Kalmár Jenő az aggódó mama kérésének eleget tett, nem vitte el a körmendi fiút Moszkvába.

A Vasasnál nem kezdőkapusként vették számításba, vetélytársa a későbbi válogatott Bakó Béla volt. Az edzéseken jól teljesített, azonban egy edzőmecs-csen súlyosan megsérült, hónapokra kiesett a munkából. Egy lövés elvitte az egyik ujját, kis híján amputálni kellett.

Mivel nem kapusnak készült, a mezőnyben is otthonosan mozgott. 1950 áprilisában az Üllői úton az ÉDOSZ II–Vasas II 2:2-es döntetlennel végződött, tartalék bajnoki mérkőzés kezdőcsapatában a balszélső(!) helyén kapott lehetőséget. A félidőben a másik kapussal, Bakóval cseréltek, akkor már visszafog-lalta igazi helyét.

1950. május 7-én aztán eljött számára a nagy nap, bemutatkozhatott az NB I-ben. A Vasas a Latorca utcában 7:1-re lehengerelte a Szentlőrincet. A győztes csapat így állt fel: *Horváth Gy. – Lőrincz, Lóránt, Ullmann – Szilágyi II, Kotász – Illovszky, Mező, Szilágyi I, Csep-regi, Sárosi*. Lóránt és Kotász személyében két „földije” is segítette debütálását. A következő fordulóban, Győrben még ő védte a piros-kékek kapuját, de ezzel be is fejeződött angyalföldi pályafutása.

Már akkor a Ferencvárosban szeretett volna védeni: „Amikor a Ferencváros ellen játszottunk, s én ott ültem a piros-kékek kispadján, valami egészen furcsa érzés fogott el. Ahogy elmerültem a játékban, úgy kezdtem szurkolni az – ellenfelünknek. Ezt körülöttem egy darabig még senki sem vette észre, csak akkor hökkentek meg, amikor a zöld-fehérek gólt rúgtak, én meg nagy boldogan felugrottam a kispadról. Akkor aztán már észrevettem magam, szép csendesesen visszaültem, de már mindenki tudta ott mellettem, hová húz valójában a szívem.”

De még várnia kellett, mire magára húzhatta a Fradi mezét. Körmendi (Bamann) Gyula, aki 1936-ban a Szombathelyi Haladás első NB I-es mérkőzésén a Haladás kapuját védte, megkereste Gyurit és hazacsábította Szombathelyre. Az átigazolás persze nem volt egyszerű, de ismét intézkedett Gyuri édesanyja, aki egyenesen Hegyi Gyulának, az Országos Sport Hivatal (OSH) elnökének írt levelet, melynek az lett az eredménye, hogy fiát a Vasas egy évre kölcsönadta a Haladásnak. Első gyerekkori kívánsága ezzel teljesült. Amikor az egy év letelt, a Vasas végleg elengedte a Haladásnak.

*Illovszky Rudolf
szintén csapattársa volt*

A szombathelyi aranycsapatban

Hét szép esztendő következett a vasi zöld-fehéreknél, ahol sok nagy csata részese lehetett. Első mérkőzését éppen a Fradi (akkor ÉDOSZ) ellen játszotta. A Horváth Gy. – Farsang, Tölgyesi, Rábai – Kulcsár, Dombai – Papp, Varga, Kovács S., Szabados, Magyar összetételű csapat 2:1-re nyert. Ekkor győzte le első ízben a szombathelyi csapat a Fradit. A debütáló kapus nagyszerű kritikát kapott: „Horváth remekül védett. Minden háráthatót háráított, labdafogása kitűnő volt, kifutásai is pompásan sikerültek.” Egyébként a MÁV Vezérigazgató-ságnál főtiszti állást kapott, kiemelt fizetéssel.

*A négy gólt szerző Mátrai elől Horváth György ment.
Kinizsi–Lokomotív 5:2 (1953)*

1952 novemberében, egy örült mérkőzésen 4:4-et játszott a Lokomotív Újpesten. Négy gólt kapva is parádésan védett: „Horváth számtalan esetben nagyszerűen, sőt bravúrosan védett, bár az első féldőben egyszer-kétszer a védés szépségét a biztonság elé helyezte.” A Megyeri úti stadion szerencsét hozott számára, egy hónappal korábban itt mutatkozott be a válogatottban. A szombathelyiek edzője ebben az időszakban a legendás válogatott csatár Bodola Gyula, a „Dudus” volt.

Egy régi interjúban ő is kiemelte egy mérkőzését a sok közül. „Egyik leg-szebb emlékem a szombathelyi időkből 1954 decemberében, az Üllői úton megrendezett Lokomotív–Vörös Lobogó mérkőzés, mely a kiesés szempontjából létfontosságú volt. Az ellenfél csatársorának, a félelmetes Sándor, Palotás és társai nevének hallatán melyik kapusnak nem remegnek a térdei? Nos, én akkor valóban mindent elkövettem, még Lantos Mihály – akinél jobban kevesen lőttek büntetőt – tizenegyesét is kivédtem. A Szombathely később bent maradt. A szurkolók még éjjel is azt kiabálták, hogy szép volt, Gyuri. Ugye ezért érdemes élni, sportolni?” Hozzá kell még tenni, hogy ezt a teljesítményt 45 perc alatt nyújtotta, mert a szünetben sérülés miatt le kellett cserélni. Érdemes felidézni a Szombathely összeállítását, remek csapat volt: *Horváth Gy. (Varga II) – Nyíró, Tarr, Szöllősi – Kulcsár (Tölgyesi), Dombai – Papp, Varga I, Bencsics, Szakály, Kolesánszky*. Edző: Körmendi (Baumann) Gyula.

Sándor Károly és Horváth György nagy csatája a Bp. Bástya–Lokomotív mérkőzésen. A háttérben balról Szöllősi, Szolnok és Tarr

A szombathelyi évek alatt lett válogatott, a pályán nyújtott teljesítményével és jó közösségi szellemével óriási tekintélyt vívott ki magának. Az úgynevezett sztárok is elfogadták, velük is jó barátságot ápolt. Ezt egy, a korra jellemző példával alá lehet támasztani, melyet még ő mesélt el: „Amikor az ötvenes években csapattársamat, Papp Lajost egy verekedés miatt előzetesbe tették, titokban Puskás Ferenc és Bozsik József segítségét kértem. Azt mondták,

*A vasutas-válogatottban Lengyelország ellen (1952).
Balról a második Horváth György*

*Horváth György bravúros védése a Honvéd ellen (1955).
Szöllősi, Kocsis és Dombai elismerően figyelik*

menjek nyugodtan haza, Lajos másnap délután ott lesz az edzésen. Ott volt. Remek focisták és remek emberek voltak ők.”

Az 1957. évi egyfordulós bajnokságban búcsúzott az akkor már újra Hala-dásnak hívott egyesülettől. A csapat az utolsó helyen zárta az idényt, de akkor átszervezés miatt nem volt kieső. Ekkor már csapattársa volt Novák Dezső is, akivel később a Ferencvárosban is szép időszakot töltöttek el együtt.

Olimpiai bajnökként ünnepelték

Horváth György egyetlen válogatott szereplése szombathelyi időszakára esik. A helsinki olimpiára készülő válogatottunk egyik főpróba mérkőzését a Lokomotív válogatott ellen tartotta 1952. június 8-án. A Szombathelyi és a Pécsi Lokomotívból összeállított gárda bár 3:1-es vereséget szenvedett a Szőnyi úton, a 7000 ezer néző előtt megrendezett találkozón, de nem vallott szégyent. Sőt a második félidőben egyenrangú partnere volt a nagy nevekből álló válogatottunknak. Talán Sebes Gusztáv ezen a mérkőzésen jegyezte be noteszébe Horváth György nevét, akinek óriási érdemei voltak, hogy csak 3 gólt lőttek Puskásék. „Horváth nagyszerűen védett, különösen labdafogása kifogástalan” – olvasható a másnapi Népsport értékelésében. „Hej! ha én is és köztetek lehetnék” – fogalmazódott meg benne a „toldi miklósi” vágyálom. A szombathelyi kapuvédő akkor még egyáltalán nem gondolta, hogy néhány hónap múlva ő fog állni a válogatott kapujában. Az olimpiára már összeállt a válogatott kerete, benne a három kapussal: Grosics Gyulával, Gellér Sándorral és Henni Gézával, akit politikai megbízhatatlansága miatt ki sem vittek Finnországba. Válogatottunk első nagy sikerét aratva olimpiai bajnoki címet szerzett.

Az ötkarikás játékokat követő első válogatott találkozóját Bernben, Svájc ellen vívta válogatottunk. A 11. percben már óriási meglepetésre 2:0 volt a helvéték javára. Erről a meccsről szól Hofi Géza legendás kabaréja. „Támadnak a Doxáék, hoppá, kettő null.” Hofi szerint ekkor szaladt ki Puskás Sebes Guszti bácsihoz, hogy megkérdezze: „Gusztai bácsi, van pénz?” Hogy lett-e pénz vagy sem, nem tudni, de tény, hogy Hidegkuti beállításával megváltozott a játék képe, és négy gólt szereztünk zsinórban. Nos, ekkor még nem volt ott a keretben Horváth György, de a következő válogatott mérkőzésen Csehszlovákia ellen már együtt készült az olimpiai bajnok társaival.

Grosics Gyula sérülése miatt váltani kellett Sebes Gusztávnak a kapusposzton. A Budapesti ifjúsági válogatott elleni tesztmérkőzésen (17:0) a Lokomotív hálóőrét próbálta ki, akinek kevés dolga akadt, de jó benyomást keltett. „A szombathelyi Horváthnak mindössze egy védeke volt, amiből látszott, hogy ruganyos, jó erőben van, kitűnő a reflexe és a labdafogása: egy váratlan közeli lövést nagyszerű vetődéssel védett.” Négy nap múlva eljött a nagy nap Horváth

György számára: vele kezdődött a magyar válogatott összeállítása. A mérkőzés előtti napon az újságírók is megrohanták a válogatottunk egyetlen újoncát:

– *Milyen érzés válogatottnak lenni?*

– Egyelőre csak válogatott jelölt vagyok. Ha kifutunk a pályára és a kapuban állok, csak akkor hiszem el igazán, hogy én helyettesítem Grosicsot.

– *Milyen formában érzi magát?*

– Többet edzettem, szorgalmasabb voltam, mint azelőtt. A formám fokozatosan ívelt felfele. Örülök, hogy első válogatottságom alkalmával hazai környezetben, saját szurkolótáborunk előtt játszhatok, ez növeli önbizalmamat. Nem vagyok ideges, s úgy érzem, nem leszek lámpalázás sem. A többiek nagyon kedvesek hozzám, bátorítanak, biztatnak.

MAGYARORSZÁG–CSEHSZLOVÁKIA 5:0 (4:0)

1952. október 19., Budapest, Megyeri út, 48 000 néző

Vezette: Szlejfer (lengyel)

Magyarország: Horváth Gy. – Buzánszky Lóránt, Lantos – Bozsik, Zakariás – Egresi, Kocsis, Hidegkuti, Puskás, Czibor.

Szövetségi kapitány: Sebes Gusztáv

Csehszlovákia: Reimann – Semesi, Vičan, Novák – Reček, Benedikovič – Kokštejn (Pavlovič), Jakubčík, Tegelhoff, Žďárský, Vlk.

Szövetségi kapitány: Bohumil Musil

Gólszerző: Kocsis (27., 37. és 78.), Hidegkuti (5.), Egresi (14.)

Az olimpia után először játszott itthon a magyar csapat. Mindenki meg akarta mutatni a hazai közönségnek, hogy milyenek is voltak azok a csodálatos mérkőzések Finnországban. Az első félidőben válogatottunk elérte az olimpiai játéka színvonalát. Gyors összjátékkal, merész, de hasznos egyéni akciókkal és elsöprő lendülettel a szünetben már négy góllal vezetünk. A szünet után már kiegyenlítettebb volt a játék, de a vendégek nem tudtak mit kezdeni védelmünkkel. Ekkor még nem úgy nézett ki, hogy Szepest György sportriporter „Jönnek a csehszlovákok, jönnek a csehszlovákok!” mondatai egyszer szállóigévé válnak. A magabiztos győzelem után a közönség vastappsal köszönte meg a labdarúgó-bemutatót, és hazai környezetben először ünnepelte olimpiai bajnokságot nyert válogatottunkat. Horváth György is olimpiai bajnoknak ki-járó ünneplésben részesült.

Az újonc kapus értékelése: „Az I. félidőben egyetlen komoly lövést sem kapott. Egy beadásra és egy előreadásra szépen jött ki. Mozgásán, labdafogásán már ezekből is látszott, hogy ruganyos, jószemű, jó formában lévő kapus.

*Magyarország válogatottja Csehszlovákia ellen.
Balról: Kocsis, Czibor, Egresi, Zakariás, Buzánszky, Bozsik, Lantos,
Hidegkuti, Lóránt, Horváth Gy., Puskás*

A himnuszt hallgatva, mellette a csapatkapitány Puskás Ferenc

A II. féldőben valamivel több dolga volt, néhány lövést pompásan védett. Mindössze egy kifutása nem sikerült egészen kifogástalanul.”

Ő maga csak röviden értékelte teljesítményét: „Örülök, hogy első bemutatkozásom alkalmával nem okoztam csalódást azoknak, akik bíztak bennem.”

Egy látványos véde a mérkőzésen, Buzánszky Jenő biztosít

Hosszú évekkel később így emlékezett válogatottban eltöltött időszakára: „Debütálásom a válogatottban 1952-ben történt, 5:0-ra győztünk Csehszlovákia ellen. Szerencsém volt, hiszen kapura is alig lőttek. A következő évben északi túrára utazott a válogatott, én voltam Grosics tartalékja. A svéd-magyaron Hamrin szabadrúgáshoz állította le a labdát. A lövést Grosics a felső lécre tolta, a kipattanót Hamrin bevágta. Én a kispadon azt mondtam: ez nagy kapushiba volt. A rádiót tudósító Szepesi György meghallotta, s mondta is az éterbe, Grosics hibázott, a tartalékkapus is megmondta. Nem volt szerencsés kritika, később éreztem is a következményeit.”

A Horváth György által már szóba hozott északi túra 1953 júliusában volt. Érdekes, hogy ismét egy nagy diadal, a római stadionavató és Európa-kupa győzelem után került be a válogatott keretbe. A válogatott mérkőzésen a kispadon ült, de véleményét Hamrin gólját illetően sportnapilapunk értékelése is alámasztotta. A túra másik két mérkőzésén már ő is szerepet kapott. A Göteborg ellen (6:1) csereként, míg a Halland megye válogatottja elleni (5:1) halmstadi

Újra válogatott mezben. Elöl Horváth György, mögötte Kárpáti, Tichy, Solti, Kotász, Dudás, Lovig, Friedmanszky

meccsen kezdőként végig a pályán volt. Mindkét mérkőzést óriási érdeklődés kísérte, a magyar csapat könnyed, látványos játékot nyújtva győzött, nagy közönségikert aratva. Horváth Györgynek nem volt sok dolga egyik találkozáson sem, amikor próbára tették a svéd csatárok, akkor jól avatkozott közbe.

A következő évben rendezték Svájcban a világbajnokságot. Nagy bánatára kimaradt a keretből és a későbbiekben sem vették már számításba az A-válogatottnál. Emiatt némi hiányérzete támadt. Tény, hogy Grosics Gyulával nem ápolt baráti kapcsolatot, szerinte ennek az volt az oka, hogy Grosics igazi vetélytársat látott benne.

1957-ben mára Ferencváros játékosaként meghívást kapotta B-válogatottba. A Hungária körúton 22 000 szurkoló biztatta csapatunkat a világbajnok nyugatnémetek hasonló válogatottja ellen. A végeredmény: Magyarország–NSZK 2:2. A magyar csapat kezdő tizenegye a következő volt: *Horváth Gy. – Kárpáti, Solti, Dudás – Lovig, Kotász – Budai II, Vasas, Friedmanszky, Tichy, Fenyvesi.* Csapatunk góljait Friedmanszky és Vasas szerezték.

A mérkőzés igazságos döntetlent hozott, a mieink mezőnyfőlényben játszottak, de a legnagyobb helyzeteket is elpuskázták. A németek erőteljesen, gyorsan futballoztak és ez elég volt a számukra hízelgő döntetlenhez. Sajnos a két fedezetünk sem támadásban, sem védekezésben nem tudott elfogadható teljesítményt nyújtani. Horváth György a kapuban szép védések mellett –

sportnapilapunk szerint – mindkét gólban ludas volt. Bár az elsőnél a játékvezető lesről engedte el a német csatárt és neki nem volt más választása, mint szabálytalankodjon, így büntetőt kaptak a németek.

Helmuth Schön, a később világbajnokságot nyert NSZK szövetségi kapitánya volt az edzője ellenfelünknek: „A magyarok technikásabban játszottak, a mieink viszont nagy erővel és lelkesedéssel. Egy kis szerencsénk is volt, de úgy érzem, megérdemeltük a döntetlent.

A magyar labdarúgás aranykorában bizony még a németek örülni tudtak Magyarországgal szemben egy döntetlennek, az „X” számunkra okozott csalódást.

A magyar B-válogatott az NSZK ellen. Balról: Budai II, Kárpáti, Horváth Gy., Tichy, Friedmanszky, Solti, Lovig, Kotász, Fenyvesi, Dudás, Vasas

A harmadik álom is valóra válik

Horváth György a Fradival való kapcsolatáról 1980-ban, a Fradi Műsorlapban nyilatkozott.

– Gyuri, te, hogy lettél fradista?

– Lehet, hogy amit mondok, túl banálisan hangzik, de végül is ez az igazság. Annak születtem. Fradistának. Ahogy visszaemlékszem, öt éves koromban már minden hétvégén lestem a futball-eredményeket s a környezetem nem kis megrökönyödésére elsírtam magam, ha kikaptak a zöld-fehérek. Azt, hogy voltaképpen kiket siratok, nem is tudtam, hiszen akkor még nem láttam egyetlen egyszer sem játszani a Ferencvárost. Akkor még azt sem tudtam megindokolni, mit szeretek ebben a klubban, miért lelkesedem érte, miért vágyom arra, hogy egyszer én is felölthessem magamra a mezét. Csak azt tudtam, hogy boldog

vagyok, ha győz, s lelki beteg, ha veszít ez a csapat. Később, ahogy cseperedtem, ahogy mind szorosabb barátságot kötöttem a labdával, elhatároztam, én is futballista leszek. Emlékszem, esténként sokszor elismételtem a három titkos kívánságomat, amely elég furcsán festett. Egyszer szerettem volna a Szombathelyi Haladás, egyszer a Ferencváros és egyszer a magyar válogatott kapujában védeni. Nyolc évet játszottam a Haladásban, majd 1957-ben igazolt le a Fradi. 1962 végén aztán az Üllői úton fejeztem be az aktív játékot.

– *Mesélj arról a várva várt öt esztendőről!*

– Huszonnyolc éves voltam, sok éves élvonalbeli múlt, aranycsapatbeli válogatottság a hátam mögött, s mégis nagyot dobbant a szívem, amikor először vettem a kezembe az FTC mezét. Amikor leigazoltak, épp ausztráliai túrára készültek a zöld-fehérek. Már az utazók listája is megvolt, s bizony nehezen huzakodtak elő a nagy problémával, hogy ha engem is visznek, egy fiatalnak itthon kell maradnia. Erre csak annyit kérdeztem, hogy korábban kihirdették-e az utazó keretet. Mondták, hogy igen, én meg azt mondtam, a kérdés eldőlt, engem nem kell, hogy elvigyenek. Tudtam, az életben már aligha lesz még egy lehetőségem, hogy eljussak e távoli kontinensre, mégsem akartam úgy belépni az FTC öltözőjébe, hogy egy valaki máris gyűlöljön. Itthon maradtam hát, s egy csikócsapattal megnyertük az Esti Kupát. A döntőben a legerősebb csapatával kiálló MTK-t győztük le. Sajnos a bemutatkozásokkal kifejezetten balszerencsém volt, itt is súlyosan megsérültem, csinos kis gipszkötés került a vállamra, karomra. Ami a későbbiekkel illeti, sok szép sikerben volt részem az alatt az öt esztendő alatt, sokszor voltam a csúcson, igaz, párszor már-már le is írtak. De én nem hagytam magam. A legnehezebb időszakban is volt bennem elég akaraterő, konokság. Csak azért is megmutattam, hogy érek valamit. Ha odafigyeltem, ha megfogtam magam, akkor mindig ment a védés. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy valamiféle italos, kicsapongó természet voltam, s ha elengedtem magam, akkor is tartottam egy tisztes mércét.

A már szóba hozott Esti Kupa mérkőzéseken remekül mutatkozott be új csapatában, az ún. kis Fradi derekasan helyállt. A Ruch Chorzów legyőzése után a döntőbe jutásért éppen egykori játékostársai, a Haladás ellen káprázatosan védett. A Fradi B-közép az 1:0-ás győzelem után betódult a pályára, és a meccs hőjét, Horváth Györgyöt a levegőbe dobálták, majd vállaikon vitték be az öltözőbe. A döntőben a válogatottjaival felálló MTK ellen 2:1-re nyertek. „Horváth ragyogóan védett, két bravúros megoldása is akadt.” Ezen a tornán mutatkozott be a Fradiban Rákosi Gyula is.

Következő nagy sikere a Ferencvárossal a Magyar Kupa (MNK) megnyerése volt 1958-ban. A döntőben a Salgótarjáni BTC ellen győztek 2:1-re., Friedmanszky Zoltán két gólt szerzett. Kuriózum, hogy a sorozatot még 1955-1956-ban kezdték, így fordulhatott elő, hogy Horváth György még a Haladás

A Ferencváros MNK-győztes csapata (1958). Állnak, balról: Thomann, Vilezsál, Mátrai, Horváth Gy., Gerendás, Berta, Tátrai Sándor edző. Guggolnak: Kertész, Orosz, Friedmanszky, Rákosi, Fenyvesi, Dóka gyűrő

színeiben is pályára lépett a kupasorozat kezdetén. Emiatt óvott a Stécé, eredmény nélkül.

1958. november 2-án a DVTK ellen az alábbi Ferencváros futott ki a Népstadion gyepszőnyegére: Horváth Gy. – Kiss III, Mátrai, Berta – Vilezsál, Győri-Kiss – Rákosi Orosz, Albert, Friedmanszky, Fenyvesi. A mérkőzés arról nevezetes, hogy egyetlen aranylabdás labdarúgónk, Albert Flórián ezen a találkozón lépett pályára először a Ferencvárosban, bajnoki mérkőzésen. Rögtön két gólt szerzett. (FTC–DVTK 3:1) Horváth György tanúja lehetett egy szédületes pályafutás kezdetének.

Nevezetes nap az FTC történetében 1960. szeptember 28. A kontinentális kupaküzdelmekben ekkor mutatkozott be a zöld-fehér klub egy Glasgow-ban lejátszott KEK- (Kupagyőztesek Európa Kupája) mérkőzésen. A skótok durván játszottak, és még két lesgólt is megadott nekik a csehszlovák játékevezető. „Horváth néhány védésével tapsra ragadtatta a közönséget.” A történelmi mérkőzésen pályára lépett csapat: Horváth Gy. – Thomann, Gerendás, Kiss III – Vilezsál, Kocsis – Friedmanszky, Orosz, Albert, Rákosi, Fenyvesi.

Horváth György részt vett a Fradi 1961–1962. évi dél-amerikai túráján is. Olyan csapatok ellen védte a Ferencváros kapuját, mint a Boca Juniors, River Plate, Peñarol és a Colo-Colo. 1962-ben jött el számára a búcsú ideje a Fradinal. Az 1962–1963-as idény rosszul indult a Ferencvárosnak, három meccsen

Ez sem volt rossz Ferencváros. Balról: Orosz, Horváth, Győri-Kiss, Mátrai, Albert,, Vilezsál, Berta, Fenyvesi dr., Friedmanszky, Rákosi

*Horváth György nagy harcban Csernai Tiborral, elől Berta.
FTC–BVSC 0:0 (1959)*

A Pécsi Dózsa ellen pályára lépő Ferencváros (1961).

Állnak, balról: Albert, Orosz, Dalnoki József, Rákosi, Dalnoki Jenő, Vilezsál.

Guggolnak: Kocsis, Mátrai, Horváth Gy., Berta, Dékány

csak egy pontot gyűjtöttek. A kapuban is váltott Mészáros József edző, aki a fiatal Géczi Istvánnak szavazott bizalmat. 1962. október 3-án, az FTC első VVK-mérkőzésén, Kölnben, a Viktoria Köln ellen már újra Horváth György védett, mint később kiderült utoljára. A Ferencváros 4:3 arányban alulmaradt, ami nem volt rossz eredmény, sőt idegenben egy nyugatnémet csapat ellen egész jó. „Horváth idegességét nem tudta leküzdeni” – értékelt sportnapilapunk. Az első félidőben egyszer kiejtette a labdát, és egy tizenegyest is összehozott. Hiába akart nagyon-nagyon, nem volt szerencséje. El volt keseredve a szünetben, a társak nyugtatgatták. A második félidőre nagy lelkerővel sikeresen talpra állt, kapott gól nélkül hozta le ezt a játékkrészt.

Ebben az időben kapusdömping volt a Ferencvárosonál. Az első számú kapus, a 33 éves, rutinos Horváth György mellett a több mint egy évtizeddel fiatalabb Géczi és Száger várt még bevetésre. 1962 végén az FTC vezetői ráadásul leigazolták a BVSC 22 éves, éppen leszerelő tehetségét, Aczél Lászlót. Négy kapus már sok volt a keretben, várható volt, hogy a többiekhez képest veteránnak számító hálóőr a fiatalítás áldozata lesz. Bár a Csepel és még más NB I-es klubok is hívták, de ő inkább a visszavonulás mellett döntött. Tavasszal a Ferencváros feljavult, és megnyerte a bajnokságot, sőt a VVK-ban is elődöntőig menetelt.

Ez a két siker jelentette Horváth Györgynek a búcsút szeretett klubjától.

„Csancsi” aláírást oszt egy külföldi túrán

Foci nélkül nem lehet élni

A már idézett Fradi Műsorlapban beszélt edzői pályafutásáról is.

„Volt ugyan edzői képesítésem, de edzőséget nem vállaltam. Dolgoztam tovább korábbi munkahelyemen, a Budapesti Húsipari Vállalatnál, s csak a lelátóm néztem hétről hétre a régi barátokat. Aztán három év múlva mégis csak rávettek, hogy edző legyek. Cégem csapatánál, az NB III-as Húsosnál kezdtem dolgozni. 1970-ben a BVSC serdülőivel foglalkoztam, később ugyanitt lettem szakosztályvezető. 1974-ben váltam meg a vasutas csapattól, s egy ideig csak szurkolói szinten tartottam kapcsolatot a labdarúgással. 1978-ban fél évig ismét a Húsos edzéseit irányítottam. Rosszul állt abban az időben a csapat szénája, fél szezont alatt mindössze 9 pontot tudtak szerezni, biztos kiesőnek látszottak. Hosszas unszolásra átvettem az együttest és megkezdtem velük a közös munkát.

Az első edzésen csak hallgattam, hogy milyen útszéli hangon társalognak egymással, milyen minősíthetetlenül lehordja egyik a másikat, ha hibázik, hogy mennyire fegyelmezetlenül dolgozik mindenki. Aztán amikor vége lett a foglalkozásnak, leültettem őket, és elmondtam elvárásaimat. Azt, hogy ettől a naptól kezdve száműzzük az öltözőből és a pályáról a trágár beszédet, az egymás sértegetését, a nemtörődöm, hanyaveti munkát. Közöltem azt is, hogy aki nem akar ilyen feltételek mellett maradni, annak akár a legközelebbi edzésre nem is kell jönnie.

A BVSC szakosztályvezetője.

Alsó sorban jobbról a harmadik Törőcsik András

Csak két játékosról kellett megválnom, a többiek maradtak. Ami a lényeg: a korábbi 9 ponthoz az elkövetkezendő fél évben 19-et gyűjtöttünk, és igazán rendes kis kollektíva kovácsolódott össze ez idő alatt. A bajnokság végén egy nagyon szép vázát kaptam a játékosoktól, és ígéretet, hogy a következő évben sem adják alább egy jó helyezésnél. Nagyon sajnáltam otthagyni azt a gárdát, de búcsúznom kellett tőlük. Fél évet vállaltam csak, a munkám mellett túl sok időt kívánt, ha az ember szívvel-lélekkel csinált még egy kiscsapatot is. Utólag hallottam, hogy az újév első edzésén mindössze négyen voltak, és bizony sok probléma akadt az ezt követő időben megint a társasággal.

Maradt tehát a hivatali munkám és az öregfiúk hálójának őrzése. Ma is fradista vagyok, kívül is, belül is. Egyszer Dálnoki Jenő Hévízen odajött hozzám, és mondta: itt alapoznak, ha van kedvem és akarok segíteni, örömmel venné, ha foglalkoznék a kapusokkal. Persze, hogy foglalkoztam. Hévízen is, üdülés közben is, hisz én is valahol ehhez a »családhoz« tartozom.”

Amivel még ki kell egészíteni Gyuri bácsi önéletrajzát. Hosszú évekig védett a Ferencváros öregfiúk csapatában, ahol olyan kapusokkal szerepelt egy csapatban, mint Gulyás Géza és Géczi István. Később a kapusok edzésével foglalkozott. 65 évesen új kihívást jelentett számára a Szent István Szakközépiskola ajánlata, hogy a fiatal kapusokkal foglalkozzon. Tíz év alatt szép nemzetközi sikereket ért el.

*FTC öregfiúk a Kocsis Sándor emlékére rendezett mérkőzésen (1992).
A kép bal szélén Horváth György*

A Haladás öregfiúk együtt ünnepelték az ő 70. és Novák Dezső 60. születésnapját. A Haladásban és a Ferencvárosban is remek közösségbe került, szép élmények részese lehetett, sok-sok barátot szerzett.

Pályafutása során, ha bármikor Kőrmendre érkezett, az mindig eseményt jelentett a vasi kisvárosban. Erről két, nála évekkal fiatalabb kőrmendi barát osztotta meg emlékeit. Egyikük Antal Sándor, aki a Labdarúgók Kőrmendi Baráti Körének alapítója volt, a másik a Kőrmenden és Szombathelyen is megfordult labdarúgó, Horváth Béla.

– Horváth Györgyről, a labdarúgóról is őriznek emlékeket?

Antal Sándor: „Én három évvel fiatalabb voltam nála, ami a tizenéves korban nagy különbségnek számított. Képzelje el, a polgári iskolában a három évvel idősebbeket nem is tegeztük. Gyuri már gyermekkorában is szorgalmas, de jó értelemben vett igazi kőrmendi vagány gyerek volt. Együtt sajnos nem futballoztunk, mert ő a menőnek számító KTK-ban játszott, én később csak a Spartacus SE-be fértem be.”

A Fradi öregifjú kapusa

*Legendák, ha találkoznak.
Balról: Horváth György, Rudas Ferenc és Puskás Öcsi*

*Nem csak csapattársak, barátok is voltak. Balról: Gyetvai László,
Rákosi Gyula, Horváth György, Géczi István (takarva) és dr. Fenyvesi Máté*

Horváth Béla: „Amikor gyerekként a mozi sarkon, ahol édesanyjának boltja volt lófráltunk, nem egyszer találkoztunk vele. A nálam idősebbek mondták, hogy »Ő a Csancsi, a Fradi kapusa«. Megszólítani nem mertük, de tudtuk róla, hogy nem csak az NB I-ben, de a válogatottban is védett.”

– *Milyen volt a civil életben?*

Antal Sándor: „Csancsi nagyon népszerű volt szülővárosában, mindenki csodálattal, tisztelettel beszélt róla. Szerény, mindig vidám természetével sok barátot szerzett.”

Horváth Béla: „Mi úgy néztünk fel rá, mint igazi sportemberre, akit város-szerte nagyra becsültek. Horváth Györgyként nem biztos, hogy ismerte mindenki, Csancsiként vált igazán ismertté. Óriási respektje volt itt Körmenden.”

– *Úgy tudom, hogy nyugdíjas korában is gyakran megfordult Körmenden.*

Antal Sándor: „Feleségével több alkalommal és mindig nagy örömmel vettek részt a körmendi Hagyományörző Baráti Kör kirándulásain, ahol remekül érezték magukat. Élete utolsó éveiben közeli kapcsolatba kerültünk, megtisztelő volt számomra, hogy barátjává fogadott.”

Sajnos a körmendi foci 100 éves jubileumát már nem érhette meg, így őt Bebes István Körmend város polgármestere már nem köszönthette emléklapokkal. Szülővárosában mindig szeretettel emlékeznek derűs egyéniségére, kiváló sportpályafutására. Horváth György szívében mindig körmendi maradt.

Kapusedzőként a Szent István Szakközépiskola fiataljaival.

A középső sorban öltönyben Gyuri bácsi

Haladás öregfiúkkal Szombathelyen. Szerette a magyar nótát is

Fradisták emlékei

Dr. Fenyvesi Máté. Az Aranycsapat tagja, 76 alkalommal szerepelt a magyar válogatottban. Négy-szeres magyar bajnok és egyszeres kupagyőztes. 1965-ben az ő góljának köszönhetően a Ferencváros megnyerte a Vásárvárosok Kupáját. Sem előtte, sem utána nem sikerült magyar csapatnak hasonló bravúr.

– *A Ferencvárosban mindvégig Horváth György csapattársa volt. Milyen embernek ismerte meg a szálfatermetű kapuvédőt?*

– Amikor ő fölkerült Szombathelyről, egy baráti társaságba jártunk, és nagyon jó viszonyban voltunk. Gyuri nagyon rafinált volt. Szeretett viccelődni az emberekkel, pláne, ha valakinek nagyon nem tetszett a viselkedése, akkor azt kipellengérezte.

– *Ismerték már korábbról is egymást?*

– Nem, csak ellenfélként találkoztunk. De volt vele egy esetem, amikor még a Szombathelyben szerepelt. Orosz Pali, aki akkor még jobb összekötőt játszott, szólt neki, és Gyuri leste, hogy mikor tudja elkapni. Egy támadás során én az ellenoldali beadásra mentem, Gyuri a labda mellé ütött, mert Oroszra figyelt. A labda a mellemre esett, onnan meg a hálóbá. A játékostársaim mindjárt elkezdtek ölelgetni, Gyuri meg gyorsan felkapta a labdát, odadobta a fenekemhez, és puff, fenékberűgött a labdával együtt.

– Ez volt az első közös emlék?

– Ez. Amikor csapattársak lettünk, felidéztük a történeteket.

– Azt mondták róla, hogy ő volt az úr a levegőben.

– Gyurival nem lehetett packázni. Mindig kifigyelte a jól fejelő játékost, és igyekezett megfélemlíteni. Ijesztgette, szólt neki valamit, de néha keményebben is fellépett, odaütött. A pályán nem ismert barátságot. Bátran ütközött, volt olyan szélső, aki nagyon félt tőle, és inkább kiszaladt a salakra, hogy elkerülje a találkozást vele. Dalnoki Jenőék zrikálták is. De Gyuri visszaszólt: Mondjatok valakit, akit én úgy lerúgtam volna, hogy utána nem tudott játszani. Ilyen tényleg nem volt, nem okozott sérülést senkinek, csak nekiszaladt az ellenfélnek, így szerzett tekintélyt.

– Horváth György tréfás esetei közül felidézne egyet?

– Kedden volt a prémiumosztás a pályán. A sertsésvágóhídon dolgoztunk, ahol külön volt egy szobánk, hogy ott tartózkodjunk, ne mászkáljunk erre-arra, ne tartsuk fel a dolgozókat. Mindig kaptunk kolbászféléket, szalámit meg mindent. Dalnoki Jenő szólt, hogy sietnünk kell, mert fel kell venni a prémiumot. Gyuri volt a nagymester. Elhívatta Jenőt jó messzire, és megbeszélte az egyik hentessel, hogy ha jön Jenő, tartsa fel. Így is történt, mi meg addig kimentünk a pályára. Gyuri intézte a pénztárossal, hogy a Jenőnek kevesebbet adjon, 600 Ft helyett csak 400-at, meglátjuk, mit szól hozzá. Mi éppen jöttünk ki, már felvettük a prémiumot, Jenő akkor jött, leizzadva, szitkozódva, hogy pont ilyenkor hívják el. A pénztáros kiszámolta a 400 Ft-ot, Jenő is számolta, majd megkérdezte: „Mi ez? Előleg?” „Dehogy előleg. Megígérted Fenyőnek, hogy ahány gólt rúg, annyi 100-ast adsz neki.” Jenő erre felkapta a névjegyzéket, hogy eltépi, ha nem kapja meg a maradék 200 Ft-ot. Ekkor kitörtünk a nevetéstől. Mire ő: „Na, kis hülyék mit gondoltatok? Voltam én valaha olyan szegény, hogy ígérni sem tudtam volna?”

Friedmanszky Zoltán. 1957 és 1965 között a Ferencváros játékosa, magyar bajnok, VVK-győztes, magyar gólkirály. 1958-ban a svédországi világbajnokságon a válogatott keret tagja, de sérülése miatt nem lépett pályára. A hetvenes évek végén a Ferencváros vezetőedzője.

– 1957 nyarán önök egy időben kerültek a Ferencvároshoz. Mennyiben alakult hasonlóan a pályafutásuk?

– Mi nemcsak a pályán, hanem a pályán kívül is sokat találkoztunk, mindig nagyon jó kapcsolatban voltunk. Gyurinak köszönhetem a

feleségemet is. Ő már Szombathelyen megnősült, a felesége és az én későbbi feleségem egy munkahelyen dolgoztak. Rendszeresen találkoztunk, ott volt az esküvőnkön is. Szinte családi viszonyban voltunk, összejártunk, ha valamilyen alkalom volt, vagy együtt szilvesztereztünk.

– *Akkor volt az ausztrál túra is, melyen már ön is részt vehetett.*

– Szerencsém volt, mert Csanádi Árpád volt a túra vezetője, aki engem már a TF-ről ismert, mivel a sportirányítás területén dolgozott. Tatán is meglátogatt bennünket, mi lövöldöztünk a kapura, talán megtetszett neki, hogy hogyan és milyen erővel tudtam megrúgni a labdát. Amikor Gyuri és én odakerültünk, ő volt a Ferencváros edzője. Nekem szerencsém volt, utazhattam Ausztráliába, Gyuri pedig az Esti Kupa mérkőzésein bizonyíthatott, mivel akkor még Gulyás Géza volt a csapat kapusa, így ő nem jöhetett velünk.

– *De hamarosan már Horváth Györggyel kezdődött a Fradi összeállítása.*

– Igen, nagyon jó felépítésű, magas kapus volt. Hosszú láb, hosszú kar, ami egy hálóőrnel nem hátrány. Igazi sportember volt. Olyan lövéseket is kivédett, melyek egy alacsonyabb kapusnak problémát jelentettek volna, de az ő testfelépítésével nem lehetett gond. A közösségbe is kitűnően beilleszkedett.

– *Humoros ember hírében állt.*

– Az biztos. Gyuri mindig viccelt, de sokszor halál komolyan is gondolta, amit mondott. Azok az átverések, tréfás történetek még mindig mosolyra fakasztanak. Vele viszont nem lehetett viccelni. Sokszor olyanokat is mondott, amiért megsértődhetett volna az ember. De hát nem így történt, mert ismertük a gondolkodásmódját.

– *Csupa szép emléket idéz fel.*

– Nem tudok róla rosszat mondani. Akkoriban szokás volt, hogy meccs után elmentünk az Andrássy út 100-ba, ott volt a vacsora az egész csapatnak. Gyuri mindig hozta a feleségét is. Volt olyan, hogy onnan még mi továbbmentünk, ő a feleségével, én is a párommal, aki akkor még nem volt a feleségem. Gyurinak és feleségének, Babinak csak hálával tartozom, nekik köszönhetem, hogy a feleségemet megismertem, és később elvettem. Nagyon pozitívan befolyásolták az életemet.

Takács Tibor. Több évtizede az FTC-hagyományok ápolója, a Nagy Béla Hagyományörző Egyesület elnöke, az FTC Baráti Kör alelnöke.

„Fantasztikus élmény volt számomra, hogy már kisrác koromban iskolaszüneti napokon és olykor egy-egy lyukasóra által adott lehetőséget

kihasználva a Fradi-pályára siettem, ahol az ott tartott edzések sokszor legalább olyan izgalmasak voltak, mint a bajnoki mérkőzések. A tréningeken ugyanis szinte testközelben láthattam és találkozhattam az általam kedvelt labdarúgókkal, akik nemcsak felkészítő mérkőzéseket játszottak, hanem különböző bemelegítő gyakorlatokat is végeztek. Ezek közben közelről tapasztalhattam azokat a humoros szituációkat, manuálisan és verbálisan is, melyeknek részese lehettem sokszor egy-kétezer szurkolótársammal együtt. Fantasztikus hangulat volt!

Különösen figyelemfelkeltő volt számomra a kapu, mely egyszereplős része volt a focipályának. Sokszor bámultam Horváth Gyurit (aki akkor még bácsi volt nekem), mert mutatványos mozdulatokkal szórakoztatott. Fantasztikusan uralta a háló előtti területet, látványos védései, vetődései, „robinzonádjai” élményszámba mentek. Természetesen a Népstadionban játszott mérkőzéseken is nagy élményeket okoztak a védései. Akkor még nem is gondoltam, hogy jó néhány évtized után, immáron felnőttként olyan barátságba kerülünk, hogy a múlt emlékeit közösen elevenítjük fel, természetesen ő a kapuból, én pedig a lelátóról emlékezve. A legnagyobb élmény és megtiszteltetés volt számomra, hogy Horváth György 80. születésnapját én rendezhettem meg egy étterem rendezvénytermében. Soha nem felejttem mind a volt csapattársaknak, mind pedig a meghívott vendégeknek az anekdotázásait.

Egy különös történetet emelnék ki a számtalan sztoriból, ami nem más, mint az Újpesti Dózsaival 1960-ban vívott mérkőzés közös emléke. »Csak a szépre emlékezem«, mondja a sláger, ennek ellenére Horváth Gyuri humora éppen azt emelte ki, ami engem a lelátóról nézve könnyekre fakasztott. A Fradira mindig is jellemző volt, hogy az őszi szezont követve tavasszal jobban szerepeltek a fiúk. Hatpontos előnnyel zárta a Dózsa az „őszt”, második helyen a Fradi állt. Három pontra sikerült a tavasz folyamán csökkenteni a hátrányt, amikor következett a Népstadionban az a meccs, mely eldönthette a bajnokság kimenetelét, vagy reményt adhatott még a Fradinak. A mérkőzés folyamán végig a Fradi volt fölényben, de gólt nem sikerült szereznie. Egy esetet leszámítva nem is kapott gólt, mert Horváth Gyuri a szórványos Dózsa-lövéseket bravúrosan hátrította. Kivéve az egyetlen alkalmat, amikor a játékvezető szabadrúgást ítelt a Dózsa javára. Mindezt 20 méterre a kaputól, ahol aztán Szusza Ferenc készülődött a lövéshez. Várható volt, hogy ebből a távolságból Szusza valamelyik felső sarkot célozza meg fantasztikus rúgótechnikájával és 38-s futballcipőjével. Az elrúgás pillanatában Gyuri vetődött, azonban Szusza megréféalta a háló örét, és a labdát laposan meglöve a hálóba juttatta úgy, hogy Newton törvénye szerint érkező kapusunk a talajtól még csak kb. 50 centiméterre volt. A megtörtént dolgokat meg nem történné tenni nem lehet.”

Büszke vagyok az édesapámra, mert volt tartása

Megismertük Horváth Györgyöt, a labdarúgót, korabeli írások felidézésével és a csapattársai, fradista barátai emlékein keresztül. De vajon milyen volt, mint családapa, milyen volt, amikor nem a klubcsapata vagy a válogatott kapujába kellett beállnia és bizonyítania a közönségnek? Ágnes lánya segítségével megismerhetjük a „másik” Horváth Györgyöt is.

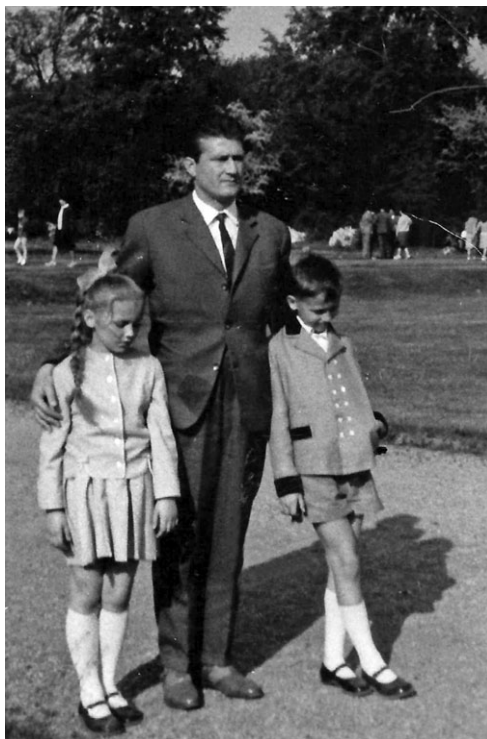
– *Koránál fogva labdarúgóként nem ismerhette az édesapját. Szokott beszélni önöknek, a gyerekeinek erről az időszakáról?*

– Nekünk keveset mesélt sportpályafutásáról, annál többet a gyermekkoráról, a Rába-partról. Arról, hogy miként mentett ki egy lovat az örvénylő Rábából, vagy hogyan gyógyított meg egy törött szárnyú gólyát.

– *Milyen gyermekkori emlékeket őriz édesapjáról?*

– Maradandó gyermekkori emlékem, amikor édesanyámmal és bátyámmal mentünk a szombathelyi repülőtérré, ahova édesapámék csapata érkezett, és én

nagyon örültem neki. Ez a kép a mai napig bennem él. 1957-ben költöztünk Budapestre, amikor édesapám a Ferencváros kapuvédője lett. Amellett, hogy sportolt, hivatalos állást akart, és nyugdíjazásáig a Budapesti Húsipari Vállalatnál tevékenykedett. Budapestre édesanyám szülei is velünk költöztek Szombathelyről. Édesanyám dolgozott, édesapám sportolt, az imádott nagyszülők voltak velünk napközben, a nagymama főztjét ettük, a nagypapa kirándult és tanult velünk. Ha jött a hétvége, az természetesen nagy családi körben telt. Elmaradhatatlanok voltak a hétvégi nagy séták szüleinkkel. Kedvenc helyünk a Margitsziget volt.

A két gyerekkel, Ágnessel és Gyurival

– *Szigorú volt a gyerekeivel?*

– Gyermekkoromban szigorúnak tartottam. Soha nem felejttem el, amikor kicsi gyermek voltam, apu és Pallócz Laci bácsi, akivel nagyon jó barátságban volt, együtt sétáltak velem, de apunak el kellett mennie valahova, és Pallócz Laci bácsi elvihetett egy gombóc fagyira. Apu jött vissza, és meglátta, hogy kétgombócos fagyit eszem, és eldobta a felét. Ezt életem végéig felemlgettem neki. Sose vert meg bennünket, annál inkább tartott „előadásokat”, hogy hogyan kell viselkedni. Ha egy „hülye” kicsúszott a szánkon, azt másfélórás litánia követte. Sose beszélt csúnyán, gyűlölte a trágárságot. Kötelességünk volt tanulni, ahogy szokta mondani, „magadnak tanulsz”. A tisztesség, a becsületesség, a tiszteletadás, a pontosság, az udvariasság, a szerénység kötelességünk volt.

– *Minden bizonnyal a szeretet és a jó szándék vezérelte édesapját, de gyerekejjel nem érezte túl szigorúnak az elveit?*

– Való igaz, akkor keménynek ítélttem meg, de ma már tudom, hogy milyen értékeket adott útravalónak. Nagy fegyelem volt a családban. Ha apukám valamit eldöntött, abban családi egyetértés volt, anyukám vagy nagyszüleim soha nem mentek vele szembe. Ha nem értettek egyet, azt nem előttünk beszélték meg. Természetesen ő volt a családfő. Nagykorúvá válása után néha a bátyám „igazította el” aput, hogy azért lehet másnak is igaza. Ahogy teltek az évek, egyre „szelídebb” lett. Emellett rajongásig szerette a családját. Mindent megadott nekünk, a józan ész keretein belül. Jó anyagi körülmények között éltünk, de nem engedte, hogy elszaladjon velünk a ló. Arra ő tanított meg, hogy addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér. Mint lányos apa túlságosan védett a külvilágtól. Nagyon szép gyermekkort köszönhattunk bátyámmal a családunknak. Mindig és mindenben a támaszaink voltak a szerető nagyszülőkkel együtt.

– *Folyamatosan a családról beszélgetünk. Kik jelentették az édesapjának a nagybetűs CSALÁD-ot?*

– Mindenekelőtt édesanyám, Teleki Mária, akit családon belül Babinak hívtak. Ő nagyon csinos és bájos hölgy volt, akit apánk 1953-ban vett feleségül, még Szombathelyen, de a templomi esküvőjük Vasváron volt, akkoriban nem volt egyszerű templomban örök hűséget fogadni. Édesanyámmal egy életet éltek le, nagy szeretetben. Házasságukból született György bátyám, aki közlekedésmérnök és jogász, valamint én. Magyar-történelem szakos tanár, könyvtárosként diplomáztam, majd a rendezvényszervező szakmában tevékenykedtem. Bátyámnak három kislánya született: Livia, Angéla és Viktória. Nekem egy fiam: Pál György és egy kislányom: Jessica Roxána.

– *A gyerekeiből nem akart sportolót nevelni?*

– Érdekes, hogy nem akart bennünket az élsport felé terelni. A gyerekeknek és az unokáknak is tudniuk kellett úszni. Én egy ideig teniszeztam, síeltem.

Feleségével, Babival ifjú házasként a Balatonon és nyugdíjasként Kőrmenden

Bátyám leányai is sieltek, lovagoltak az úszás mellett. Az én fiam teniszezett, leányom balettezett, lovagolt az úszás mellett, de egyetlen fiúunoka sem akart közeledni a focihoz. Édesapám rendszeresen elvitte magával Gyurikámat a kiskapusok edzőjeként edzőtáborba vagy edzésekre, de a fiamtól távol maradt a foci. Apukám azt mondta, hogy túl sok idejét elvette a sport a családjától, nem akarta, hogy mi is ebben a cipőben járjunk. Igaz, ugyanakkor rengeteg barátságot, ismeretséget, népszerűséget, emléket is kapott a sporttól.

– *A későbbi években volt kapcsolata szülővárosával?*

– A nyarat a nagyszülőkkel a Balatonon és Celldömölkön, majd szüleinkkel Kőrmenden töltöttük. Apukámat mindig nagy szeretettel fogadták, habár nem volt hiú ember, nagy örömmel töltötte el ez a szeretet. Én is nagyon élveztem, hogy mindenki ismeri az apukámat. Már híre volt, hogy jön a Csancsi, mert a szülővárosában így hívták, és már szerveződtek is a meghívások. Ez a szeretet körülvette élete utolsó pillanataig. Hála és köszönet mindazoknak, akik szerették, és akik az emlékét a mai napig őrzik. Édesapám egész életében büszkén vallotta magát kőrmendinek. Nagy örömmel töltötte el, amikor 1978. december 31-én Kőrmendet várossá nyilvánították (bár már IV. Béla egyszer Kőrmendnek 1244. október 28-án kibocsátott oklevélben városi kiváltságokat

adományozott), de ugyanolyan szeretettel járt haza akkor is, amikor még nem volt az. Oda kötötte a gyermekkora, a család, a barátok, akik bárhova vitte is az élet, mindvégig megmaradtak.

– *Öregfiúként sem látta játszani az édesapját?*

– Sajnos akkor is nagyon ritkán láttam védeni. Édesanyám sem az a futball-feleség volt, aki meccsre járt, és bátyám is csak ritkán. Arra emlékszem, hogy egy Fradi öregfiúk meccsen védett. Rettenetesen izgultam. Egyszer beengedett egy gólt, mire mögöttünk elkezdték szidni, és én fiatal létemre rászóltam, hogy ne merje szidni a kapust. Megkérdezték, tán a rokonom? Mondtam zokogva, hogy az apukám! Erre bocsánatot kértek és nem szidták többet.

– *Milyen kedvtelése, hobbija volt?*

– A sport mellett a földrajzot kiválóan tudta, hogy melyik ország hol van, és mi a fővárosa, és melyik folyó hol folyik, ezt tudni kell, ezt megtanulta az iskolában. Sok dologra mondta ezt, hogy Körmenten a tanító néni megtanította, és azt nem lehet elfelejteni. Kár, hogy napjainkban ez már nem így működik! Sokszor idézett verseket is, de nagyon szeretett dalolni. Szép hangja is volt, és az operetteket, a magyar nótákat fújta.

– *A családi képeket nézegetve úgy látom, hogy édesapja akár egy divatlap reklámarca is lehetett volna.*

– Apu vékony, magas és mindig elegáns volt. Otthon is, és a vasárnapi ebédeknel is öltönyben és nyakkendőben ült. Igényes volt másokkal és önmagával szemben is. Budapesten a VI. kerület Izabella utcában laktunk. A kaputól száz méterre volt egy telefonfülke. Családi sétánkkor, ha nem volt kipucolva a cipőnk, odáig elértünk, és akkor szólt, hogy menj vissza cipőt tisztítani. Majd megütött bennünket a guta a bátyámmal, de idővel már nem kellett szólni. Egy időben Angyalnak hívták az ismerőseim, mert hasonlított Roger Moore-ra, vagy Kloss kapitányra. Mindig büszke voltam a szüleimre, hogy olyan szép az anyukám és olyan jóképű az apukám.

– *Ismerősei szerint vidám természetű ember volt.*

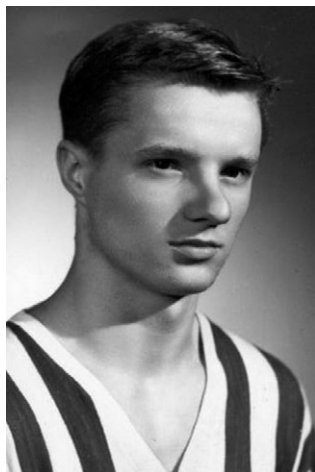
– Ha kellett, komoly volt, ha nem, akkor vidám, viccelődő. Nagy poéngyáros volt, a bátyám is ilyen, de ha valaki vele viccelt, azt már nem szerette.

Az „Angyal”

– *Annak idején a Ferencvárosban a fiatalok szigorúan magázódtak az idősebekkel, ki kellett érdemelniük, hogy tegezhessek az öregeket.*

– Elvárta a tiszteletet, de mindenkinek meg is adta. „Kezit csókolom, Gyuri bácsi! Így köszöntek a fiatal játékosársak, és nem volt szia, ahogy ma szokás. Akit közel engedett magához, azzal nagyon jó barátságba került. Mivel édesanyám és nagymamám is Mária, így nagy Mária névnapok voltak az

Varga Zoltán

Izabella utcában, legjobb barátai, Gerendás András és Friedmanszky Zoltán, a feleségeik, valamint néhány sportbeli barát társaságában. A gyerekeket és fiatalokat nagyon szerette. Annak idején ő kérte ki a Kölcsey Gimnáziumból Varga Zoltánt, aki a későbbiekben is nagy szeretettel volt iránta. Vagy évekkel később a BVSC-ben pályáját kezdő Töröcsik Andrást is támogatta.

– *Nagy tekintélye lehetett, és kiváló pedagógiai érzéke.*

– Igen. Amikor otthon voltam, sokszor hallottam, hogy játékosok szülei hívták fel, hogy beszéljen a gyerekekkel, mert baj van. És apukám beszélt velük, és hallgattak rá. Szerény volt, sose kételkedett azzal, hogy ki ő. Nem vette igénybe sportbeli kapcsolatait.

Sajnos nem sok fénykép és újságcikk van a család birtokában, mert ő nem tartotta fontosnak, nem érezte magát sztárnak. Én nagyon sajnálom ezt.

– *Miben hasonlít ön leginkább az édesapjára?*

– Az feltűnt édesapámban, hogy ha valamit elhatározott, abban kitartó volt. Amikor elhatározta, hogy abbahagyja a Fradi öregfiúkban, vagy a kiskapus edzői tevékenységet, egyik napról a másikra tette, és nem lehetett a döntésétől eltántorítani. Sokszor magamra ismerek ebben. Vajon kitől örököltem?

– *Hogyan teltek az ő nyugdíjas évei?*

– Amikor nyugdíjas korba lépett, azonnal nyugállományba vonult, és rengeteget időt töltött édesanyámmal együtt Gyurika nevű unokájával. Kirándultak, vitte magával edzésekre, edzőtáborokba, nyaralni és Szombathelyre és Körömdre. Később Jessica Roxána is csatlakozott ezekhez a programokhoz. Nagyon nagy segítség volt az életemben, hogy amikor dolgoznom kellett, csodálatos programokkal halmozták el a gyermekeimet, és a fiam gyakran emlegeti, hogy csodálatos gyermekkorra volt. Az a szeretet, amit adtak, az idős korukra visszaszállt, hiszen bár a fiam felnőtt, minden évben elvitte a szüleimet a szülővárosukba, hogy ott feltöltődjenek a gyermekkori emlékekkel.

Családi rendezvényen Roxána unokájával

– *A régi (sport)barátságok megmaradtak?*

– Számtalan barátságot, szeretet köszönhetett édesapám a sportnak. A sok-sok sportbarát mellett megemlítem Rimóczy Józsefet, aki egykor gimnáziumi osztályfőnököm volt, később egy közös barát révén szorosabbá, majd barátivá vált a kapcsolat, amely egy életre szól. Mellette volt nemcsak egészségében, hanem betegségében is, rendszeresen látogatta, emlékeim szerint ő az a barát, akivel utoljára találkozott.

– *Utolsó éveiben a betegségből is kijutott neki.*

– Évek óta tudtunk a gyilkos kórról, amely nyolc évet adott még az életből. Édesapám a 80. születésnapján azt mondta, hogy nyugodtan megy el, mert csodálatos életet kapott. Szerető családot, szerető feleséget, gyermekeket, unokákat, barátokat. Számtalan szép élményt a sportban, bejárta a fél világot, sikeres volt, mi kellett volna több? Még alig két évet adott neki a sors. 2010 karácsonya szomorú volt a család számára, hiszen örökre itt hagyott bennünket. A gyászmisén, amelyen a hamvait búcsúztatták, a család mellett a barátai és a Ferencváros játékosársai, a Haladás képviselői is lerótták tiszteletüket. Egyikük azt mondta, hogy büszke lehetek az édesapámra, mert volt tartása. Büszke is vagyok rá, és büszkéek vagyunk mindannyian: a gyermekei, az unokái. Köszönöm mindazoknak, akik megőrzik édesapám emlékét.